

Mollen weren zonder ze te doden

Bij wet is het nogal vreemd geregeld voor de mol. Het is een beschermde diersoort volgens de Natuurbeschermingswet, maar er geldt een uitzondering als het gaat om bestrijding.

Iedereen mag mollen bestrijden met de hiervoor wettelijk toegestane middelen, zoals mollenklemmen.

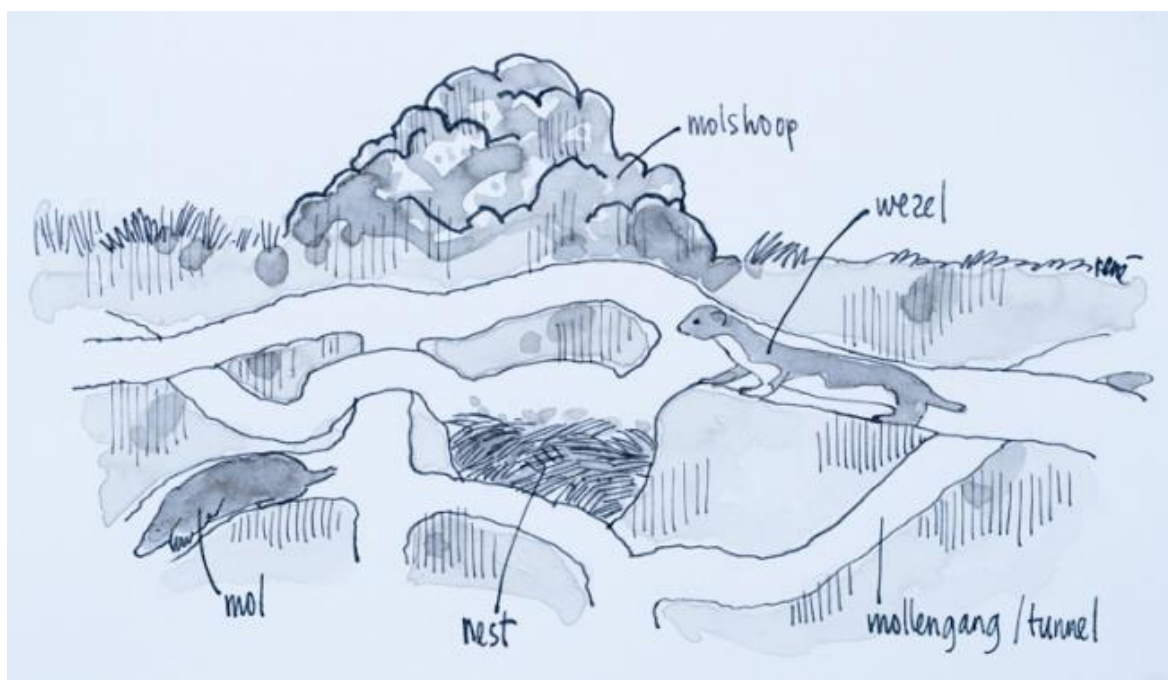
Het verwijderen van mollen is vaak zinloos

Mollen zijn allesbehalve populaire zoogdieren. Voor liefhebbers van een gladgeschoren gazon zijn molshopen een nachtmerrie. Bij het aanzicht van molshopen noemen ze het een plaag, maar dat is onjuist. Mollen zijn solitaire dieren die een eigen territorium verdedigen en gangenstelsels uitgraven. Deze stelsels bestaan uit talrijke gangen die langs verschillende kamers met elkaar in verbinding staan. Een kleine tuin zal dus meestal maar plaats bieden aan één mol. Omdat die mol zijn

eigen territorium heeft, is het verwijderen ervan vaak zinloos. Het enige wat je doet is een thuis aanbieden aan een nieuw exemplaar. En dan nog een thuis met een voorgegraven gangenstelsel.

Mollen zijn nuttige dieren

Het kan niet vaak genoeg herhaald worden: mollen zijn nuttige dieren, niet voor je strakke gazon maar wél voor de natuur. Hun gangenstelsel bieden schuilplaatsen aan allerlei andere dieren, zoals muizen, padden en salamanders. Wezel en hermelijn zijn dol op de gangenstelsels, met kant en klare nestkamers! In de gangenstelsels kunnen ze zich bovendien veilig ondergronds verplaatsen, en ze treffen er hun favoriete prooi aan; veldmuizen (volwassen mollen eten ze zelden want die stinken nogal).

Wezels leven grotendeels ondergronds, en maken graag gebruik van de gangenstelsels van mollen. Tekening: René Nauta

Die gangen zijn ook nuttig als drainagebuizen, grasvelden met molshopen staan zelden of nooit onder water. Mollen eten helaas regenwormen, die we nodig hebben in de tuin. Maar ze

eten ook ritnaalden, die de wortels van jonge moesplantjes aanvreten. Engerlingen, die zich voeden met grasworteltjes. Emelten, die het groen van planten af eten. En slakken, die dol zijn op verse blaadjes van je tuinplanten.

Een mol zorgt ervoor dat je van die destructieve beesten geen last meer hebt. En die molshopen? Die kun je naar beneden drukken, zodat de gang weer wordt opgevuld. De aarde kun je ook opscheppen en bewaren. Het is grond die uit een diepere laag komt en onkruidvrij is. Prima potgrond dus.

Ideaal biotoop van de wezel: grasveld met mollen en bosrand met ruigte.

Hoe schadelijk zijn die molshopen nu echt? Als je ervoor kiest om (een deel) van je gazon wat minder te maaien en molshopen te tolereren dan bevordert je de biodiversiteit in je grasland.

In veel graslandgebieden komen nog nauwelijks mollen voor, omdat ze zijn uitgeroeid door agrariërs. Hier een (laatste) molshoop in Friesland, met klem.

Overigens zie je de molshopen nog amper, omdat het gras hoger is. Molshopen zijn kleine open plekjes met losse grond, waar je bijvoorbeeld bloemen en kruiden kunt uitzaaien om je grasveld bloemrijker te maken. Die molshopen worden bovendien vaak gebruikt door allerlei insecten (bijvoorbeeld sprinkhanen en vlinders) die zich op deze kale heuveltjes snel in de zon opwarmen.

Mollen verwijderen zonder ze te doden

Wie toch liever geen mollen in zijn tuin heeft, maar ze ook niet wil doden, kan gelukkig een beroep doen op minder drastische maatregelen.

Zeg eens eerlijk: wil je nu nog steeds van die nuttige mol af? Ja? Goed, in dat geval gaan we over naar de volgende fase: de huismiddeltjes. Misschien heb je wel eens bodems uit wijnflessen gehaald en die, met de hals boven de grond, in molsgangen ingegraven omdat mollen niet tegen het fluiten van de wind zouden kunnen. En dan maar wachten tot het beestje, net als in tekenfilms, met de handjes tegen de oortjes de tuin uitrent.

Niet dus.

Mollen zouden ook een hekel hebben aan bepaalde geuren. Er zijn mensen die alle molshopen openmaken, er hondendrollen in leggen en ze dan weer dichtmaken. Het mag ook kattenbakzand zijn – gebruikte uiteraard. Anderen stoppen visafval, uiensnippers of mottenballen in de gangen. Want dan verdwijnen de mollen ook, deze keer met de handjes tegen het neusje.

Maar niet heus.

De tuinslang openzetten en in de gangen leggen, zodat ze vollopen met water? Keizerskroon (*Fritillaria imperialis*) planten? Geen mol die bestand is tegen die stinkbollen.

Zeggen ze.

Maar ze zeggen wel meer. Een andere plant die aangeprezen wordt als geheide mollenverjager, is de kruisbladige wolfsmelk (*Euphorbia lathyris*). In bijna alle tuinboeken staat dat de geur van de wortels mollen, woelratten en veldmuizen op afstand houdt.

Het is een fabeltje.

Dat zit zo: in oude Engelse tuinboeken staat dat deze plant 'good against moles' is. Het Engelse woord 'mole' betekent mol, maar ook wrat. Een slordige vertaler heeft geconcludeerd dat de kruisbladige wolfsmelk goed is tegen mollen, hoewel het melksap van deze plant uitsluitend gebruikt werd tegen wratten.

Mollen zijn weliswaar niet goed te verjagen met de flessentruc maar wel degelijk gevoelig voor geluid en trillingen. Ze gaan af op hun gehoor om prooien op te sporen en hebben daarom een hekel aan hinderlijk geluid. Als je op internet de zoekterm 'mollen verdrijven met geluid' intikt, tref je verschillende methodes aan om ze te verjagen.

Effectief, maar arbeidsintensief is het ingraven van gaas rondom de tuin, een meter diep. Je moet wel zeker weten dat er geen mol meer in je tuin zit. Anders kan dat beest geen kant meer op en zit u de rest van zijn leven met hem opgescheept.

Ja, en dan zijn we beland bij het zware geschut: vallen. Vallen vangen de mol levend, klemmen niet. Er zijn mollenkokers in de handel die goed werken, mits je er wat ervaring mee opdoet. Deze mollenval werkt door de mol naar binnen te laten

in de koker. Dit kan langs beide kanten waar een ingang is voorzien met een zwaai klep die naar binnen klapt. Zo kan een mol wel naar binnen kruipen, maar eenmaal binnen zijn de deurtjes niet meer open te duwen en zit de mol gevangen. Zo vang je mollen zonder ze te doden.

De val is gemakkelijk te plaatsen. Je hoeft alleen een gat te graven in de mollen gang en de mollen val er in te plaatsen met de kijk openingen naar boven. Bedek de mollen val met een tegel of baksteen zodat je via de kijk openingen altijd kunt controleren of er een mol is gevangen. De mollen koker is dan ook heel eenvoudig op te nemen en in een handomdraai te openen zodat de mol makkelijk kan worden vrij gelaten op een plaats waar hij naar hartenlust mag graven. Het is wel belangrijk dat je de koker om de paar uur controleert, de dieren hebben in de koker weinig bewegingsruimte en kunnen alsnog door stress sterven.

Na het vangen van de mol, wil je het beestje natuurlijk zo snel mogelijk weer zijn vrijheid terug geven. Open de koker voorzichtig, denk hierbij om je vingers want een mol heeft zeer scherpe tandjes. Laat de mol in zijn eigen tempo uit de koker kruipen en zijn weg zoeken.

Zorg dat je het dier ergens uitzet waar hij ook kan overleven. Laat je de mol bijvoorbeeld vrij op een plek waar geen mollen leven, dan is de bodem waarschijnlijk niet voedingsrijk genoeg om te overleven. Of erger, er is een particulier of boer actief met klemmen die alle mollen al heeft gedood.

Je kunt de mol het best vrij laten in een weiland in park of natuurgebied waar je meer molshopen ziet en waar geen klemmen worden gebruikt.